

**GEMEENSCHAPPELIJK
REGELING
WERKVOORZIENINGSSCHAP
FRYSLAN-WEST
JAARSTUKKEN 2022**

Inhoudsopgave

Inleiding

Ontwikkelingen GR Fryslân-West en NV Empatec 4

Jaarverslag 2022 GR Fryslân-West

I Verslag algemeen en dagelijks bestuur 11

II Paragraaf Financiering 16

III Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing 17

IV Paragraaf Verbonden partijen 18

V Paragraaf Bedrijfsvoering 19

Jaarrekening 2022 GR Fryslân-West

IV Balans per 31 december 2022 21

V Overzicht van baten en lasten 2022 22

VI Grondslagen 25

VII Toelichting balans per 31 december 2022 28

VIII Toelichting overzicht van baten en lasten 30

IX Overige informatie 33

Bijlage: Overzicht incidentele baten en lasten 34

Inleiding

Iedere jaarrekening is een momentopname. Om een jaarrekening te beoordelen, dient zij vanzelfsprekend geplaatst te worden in een breder perspectief. In dat bredere perspectief kan de ontwikkeling van een organisatie worden beoordeeld. Daarom worden in bepaalde hoofdstukken de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningsschap Fryslân-West (in volgende hoofdstukken te noemen GR Fryslân-West) en NV Empatec (in volgende hoofdstukken te noemen Empatec) gezamenlijke gepresenteerd. Wanneer dit voorkomt zullen wij dit aangeven.

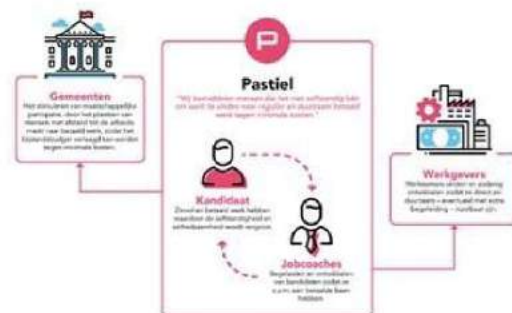
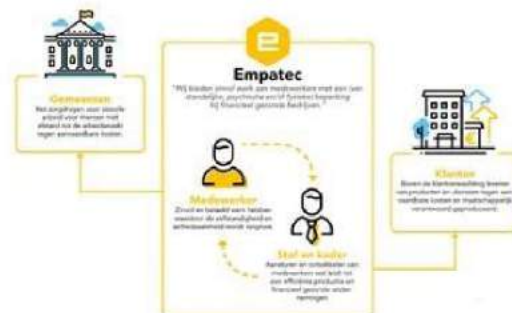
Het concept resultaat van de GR Fryslân-West komt in 2022 op een positief resultaat uit van € 1.560.000, NV Empatec heeft in 2022 een positief resultaat behaald van € 655.000.

Voor het gehele inzicht in de NV Empatec verwijzen wij u naar de jaarrekening van NV Empatec, welke ook op de website is gepubliceerd.

Om de ontwikkeling van onze ondernemingen te kunnen beoordelen, hebben wij haar belangrijkste parameters op een rijtje gezet. Wij schetsen de ontwikkeling vanuit het perspectief van onze belangrijkste stakeholders:

- SW-medewerkers
- Gemeentelijke overheden
- Afnemers (opdrachtgevers en werkgevers)

In de schema's hiernaast staan de stakeholders die wij dienen, met de bijbehorende belangen.

Personele ontwikkeling

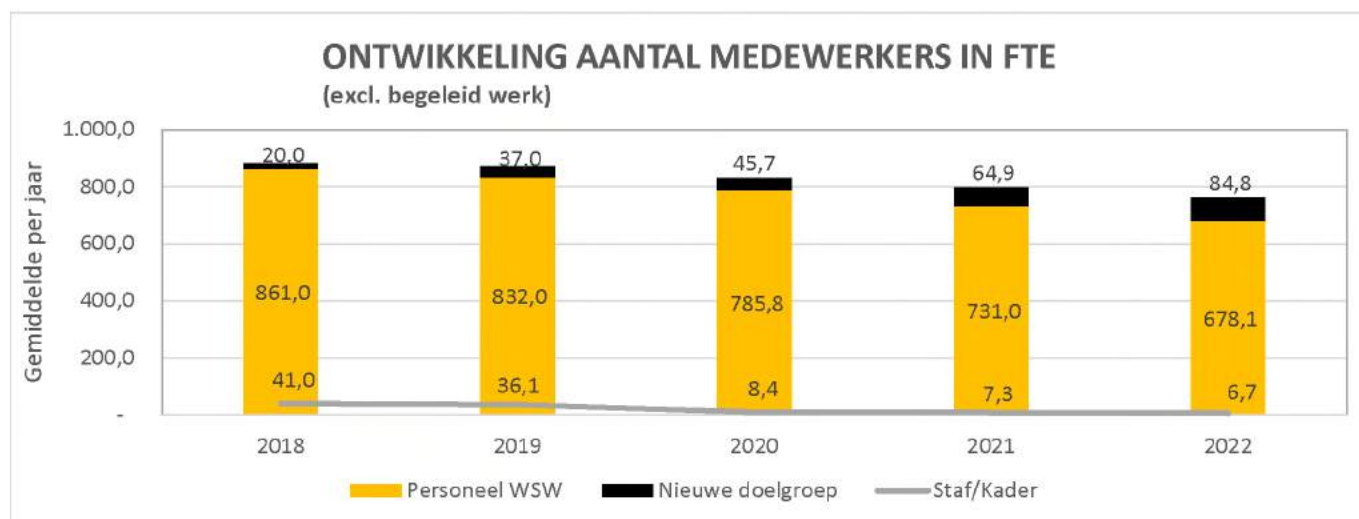
Ontwikkeling totale populatie

Sinds 1 januari 2015 is de Participatiewet van kracht. Instroom van nieuwe SW-medewerkers in dienst bij de GR Fryslân-West stopte vanaf dat moment. Als gevolg van het natuurlijk verloop (pensioenering, verhuizing, overlijden, etc.) neemt de populatie van het aantal SW-medewerkers in dienst bij de GR Fryslân-West dus af. Naast SW-medewerkers in dienst bij de GR Fryslân-West werken er ook medewerkers zonder SW-status (veelal leiding en staf); dit wil overigens niet zeggen dat er geen SW-medewerkers in de leiding en staf actief zijn.

Naast deze twee groepen medewerkers kennen we sinds een aantal jaren ook twee nieuwe doelgroepen:

- Medewerkers met de indicatie (nieuw) Beschut Werken en
- Medewerkers in het kader van LKS/BAB (Loonkostensubsidie en Baan Afspraak Banen): nieuwe doelgroep

De ontwikkeling van het aantal medewerkers (doelgroepen en staf/kader) is als volgt de afgelopen jaren.

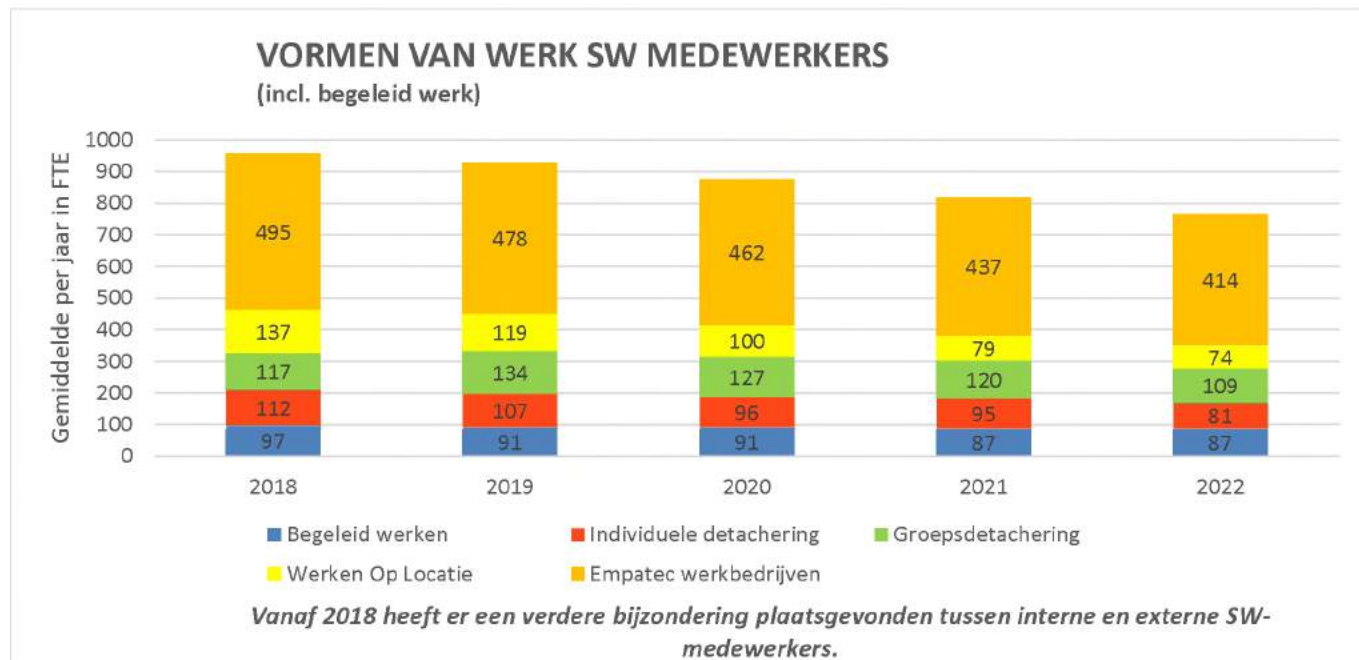

Vanaf 2020 is het aantal medewerkers staf/kader gedaald omdat deze ten laste van de Empatec komen, dit verklaart de daling tussen 2019 en 2020. In de volgende paragrafen wordt een toelichting gegeven op de ontwikkeling van de doelgroepen (WSW en P-wet).

SW-medewerkers

Vanuit ons streven naar een inclusieve arbeidsmarkt, streeft Empatec namens de GR Fryslân-West ernaar om zoveel mogelijk SW-medewerkers te plaatsen in de reguliere arbeidsmarkt.

De huidige samenstelling van de SW-groep ziet als volgt uit:

De volgende vormen:

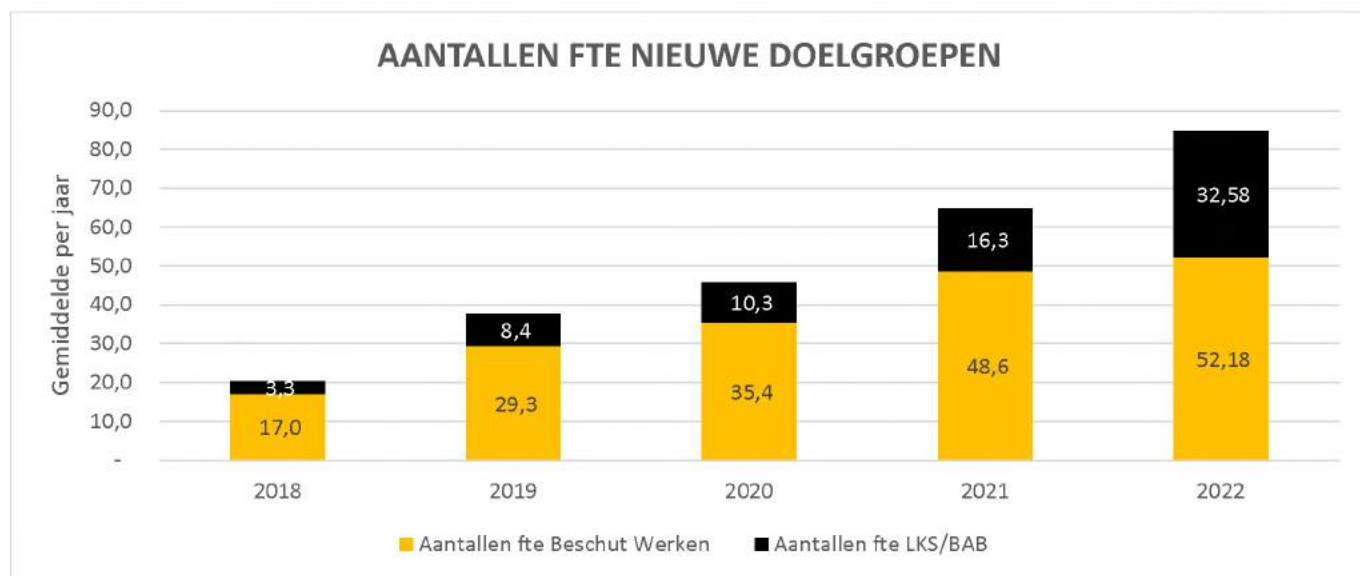
- **Begeleid Werken:** bij deze vorm treedt een medewerker met een SW-indicatie in dienst van een reguliere werkgever. De betreffende SW-medewerker heeft een terugkeergarantie en de werkgever ontvangt vanuit Empatec een Loonkostensubsidie die in verhouding staat met de productiewaarde van de medewerker.
- **Detachering:** bij deze vorm wordt een medewerker vanuit Empatec uitgeleend aan een werkgever en die werkgever draagt zorg voor de aansturing van de betreffende medewerker. De werkgever betaalt Empatec, afhankelijk van de productiewaarde van die medewerker, een uur-, dag-, week-, maand- of jaartarief. Wanneer het werk is afgerond en er geen ander werk meer is, dan valt de betreffende medewerker terug op Empatec. Binnen deze categorie onderscheiden we individuele en groepsdetacheringen.
- **Werken Op Locatie (WOL):** in dit geval verstrekt een werkgever een opdracht aan een groep medewerkers van Empatec die onder leiding staat van een leidinggevende van Empatec. Twee voorbeelden hiervan zijn: Lankhorst (Sneek) en Rentex (Bolsward). Lankhorst maakt hiervan gebruik omdat zij deze medewerkers graag willen inzetten, maar daar zelf geen geschikte leidinggevendenden voor hebben. De werkgevers (c.q. opdrachtgevers) rekenen af op basis van uren dan wel geproduceerde eenheden.

Voor medewerkers die we niet via bovenstaande vormen kunnen inzetten hebben we een beschutte omgeving met een aantal werkbedrijven: Meubelbedrijf, Metaalbedrijf, Verpakkingsbedrijf, Kwekerij en Dienstverlening (met hierin o.a. hoveniers, natuur beheer en facilitaire services).

Nieuwe doelgroepen

Sinds 2015 is de instroom van nieuwe SW-medewerkers gestopt. Sinds die tijd is er instroom van nieuwe medewerkers die de indicatie 'Beschut werk' hebben gekregen bij het UWV en worden medewerkers aangetrokken met Loonkostensubsidie (LKS).

In de onderstaande grafiek staat de ontwikkeling van medewerkers die bij Empatec werkzaam zijn, vanuit een aantal nieuwe doelgroepen weergegeven. Dit ligt in lijn met de taakstelling.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim van SW'ers en beschut werk etc. (gesubsidieerden) is in onderstaande tabel gespecificeerd.

Doelgroep	Type	Verzuim 2022	Verzuim 2021
Sw/Beschut Werk etc. (gesubsidieerd)	Kort	0,91%	1,84%
	Middel	2,76%	
	Lang	5,17%	8,89%
	Langer dan 1 jr	3,92%	
	Totaal	12,76%	11,26%

In algemene zin zijn er een aantal trends te onderkennen:

- Ziekteverzuim bij de doelgroep Gesubsidieerd is licht gestegen;
- Na jaren van een dalende trend van ziekteverzuim bij Empatec is in 2022 sprake van een hoger ziekteverzuim, zowel bij de gesubsidieerden/doelgroep als staf/kader;
- Deze stijging is in lijn met de landelijke trend over 2022 waarbij het ziekteverzuim in Nederland flink toenam;
- Betrokkenheid van leidinggevenden en de inzet van job- en ontwikkelcoaches laten zien dat aandacht voor o.a. het verzuim helpt bij het reduceren en voorkomen (preventief);
- Achterstanden UWV bij beoordeling WIA aanvragen is in 2022 nog steeds aanwezig, maar achterstand bij dossiers van medewerkers ouder dan 60 jaar is weggewerkt;
- Deze medewerkers tellen, ook na 2 jaar, mee in het ziekteverzuimpercentage;
- Nieuwe instroom gesubsidieerd kent een hoger ziekteverzuim percentage;
- Gemiddelde leeftijd personeelsbestand stijgt waardoor ziekteverzuim toeneemt.

Het ziekteverzuim van Sw/Beschut (gesubsidieerden) is iets toegenomen. Gelet op de populatie binnen de SW/Beschut verwachten we hier geen grote dalingen meer te kunnen realiseren tov de afgelopen jaren. Doordat de gemiddelde leeftijd toeneemt en bij nieuwe doelgroepen sprake is van een groter omvang van problematieken is dit ook logisch, de landelijke cijfers geven dit ook weer (zie hieronder). Onze aandacht voor ziekteverzuimbegeleiding en inzetbaarheid blijft echter onverminderd groot.

Ten opzichte van de landelijke benchmark is het verzuim van Sw/Beschut Werk etc. (gesubsidieerd) bij Empatec al jaren ruim onder de landelijke cijfers. Landelijk was het verzuim in 2021 16% (2020 15%, 2019 14,5% bron: Cedris Benchmark). Hier zit Empatec met 11,6% in 2020, 11,2% in 2021 en 12,76% voor 2022 ruim onder (voor 2022 zijn de landelijke cijfers nog niet bekend).

Financiële ontwikkeling

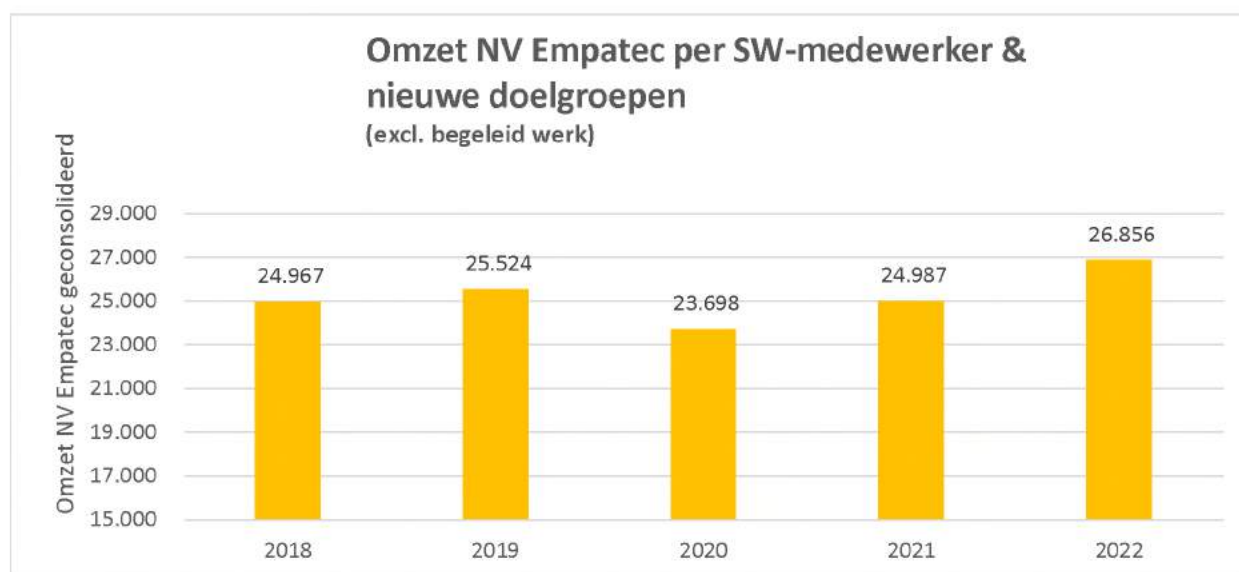
Omzet per medewerker

Om de teruglopende Rijksbijdrage en stijgende loonkosten het hoofd te bieden is Empatec sinds bedrijfsmatiger en marktgerichter gaan werken. Door een bedrijfsmatige en marktgerichtere inrichting sluit onze organisatie beter aan bij het reguliere bedrijfsleven. Dit komt de uitstroom ten goede. Om deze nieuwe manier van werken mogelijk te maken waren er in 2018 en 2019 significante transformatiekosten noodzakelijk, deze zijn in 2020 afgebouwd. Zoals ook uit vorige paragraaf blijkt, is de vergelijkbaarheid over de jaren lastig door de combinatie van ontvlechting (2018), transformatiekosten in 2018 en 2019 en de corona epidemie in 2020 en 2021. Toch worden hieronder een aantal trends toegelicht.

De belangrijkste doorgevoerde veranderingen waren:

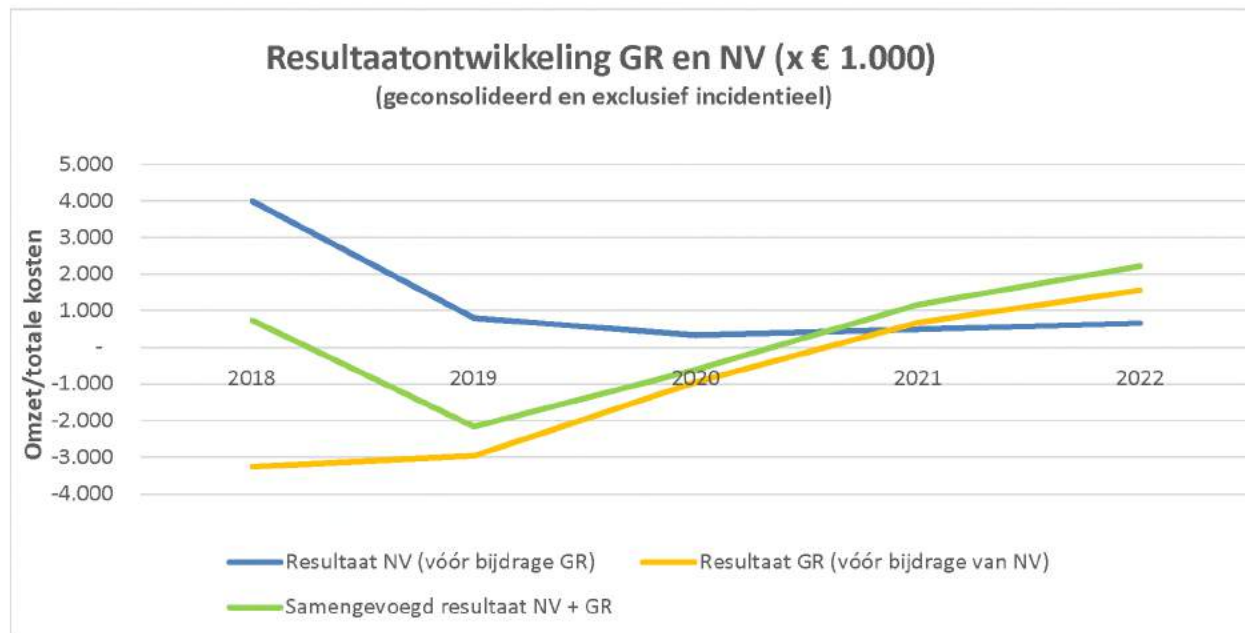
1. meer externe en klantgerichtheid;
2. marktconforme prijsstelling: ter voorkoming van oneigenlijke concurrentie en vanuit de overtuiging dat onze mensen waarde toevoegen waar de klant een reële prijs voor dient te betalen en mede ingegeven door de Wet Markt en Overheid hanteert Empatec zoveel mogelijk marktconforme verkoopprijzen waarin de integrale kosten zijn verwerkt;
3. decentralisatie van de organisatie;
4. investeringsprogramma voor leiderschapsontwikkeling.

Dit heeft ertoe geleid dat de omzet (en NTW) per medewerker de afgelopen jaren sterk verbeterd is en dat na het moeilijke (corona)jaar 2020 en deels 2021 de opgaande lijn weer zichtbaar is.

Ontwikkeling gezamenlijk resultaat GR en Empatec

De grafiek hieronder laat de resultaatontwikkeling van Empatec, GR Fryslân-West en gezamenlijk zien. De blauwe lijn laat de ontwikkeling zien van het resultaat van Empatec (exclusief bijdrage van de Empatec aan de GR Fryslân-West); de oranje lijn laat de ontwikkeling zien van de GR Fryslân-West (exclusief bijdrage aan de GR Fryslân-West van Empatec) en de groene lijn laat de gezamenlijke situatie zien.

Empatec kent jaarlijks een positief bedrijfsresultaat. Oorzaak van het dalende resultaat in 2019 en 2020 is de transformatie van het bedrijf (investering in personeelsontwikkeling en leiderschap, tijdelijke inhuur; goeddeels eenmalig). Het bedrijfsresultaat van GR Fryslân-West is tot en met 2019 structureel negatief doordat de rijksbijdrage SW de loonkosten SW niet dekt. Naar verwachting zal dat in 2026 vrijwel geheel zijn weggewerkt.

Door verhoging van de gemeentelijke bijdrage en ingaande 2020 de nieuwe afspraken de kostenverrekening tussen GR Fryslân-West en Empatec (kostenverlagend voor GR Fryslân-West, kostenverhogend voor Empatec) leidt dit tot een structureel positief resultaat in de GR Fryslân-West. In 2021 is sprake van een positief gezamenlijk resultaat van iets meer dan € 1 mln. Hierin is nog wel opgenomen de incidentele corona bijdrage 2021 van € 0,6 mln.

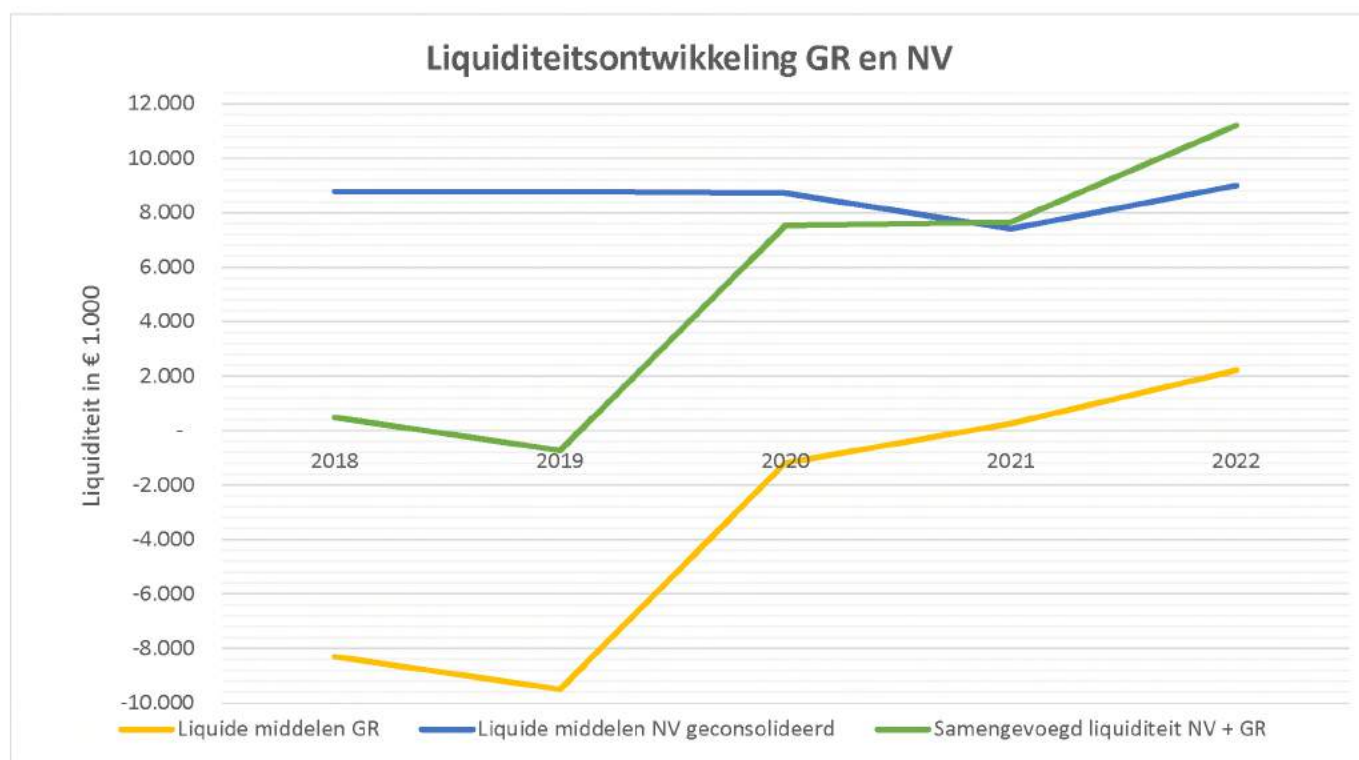
Voor 2022 is ook sprake van een positief gezamenlijk resultaat van circa € 2,2 mln. Dit wordt veroorzaakt door vooral het positieve resultaat bij de GR Fryslân-West door met name een hogere rijksbijdrage WSW. In dit resultaat is de incidentele corona bijdrage 2022 nog slechts € 0,14 mln.

Liquiditeit

De GR Fryslân-West en Empatec bankieren tot en met 2020 met verschillende bankrekeningen onder één overeenkomst bij de BNG. In het kader van de kredietfaciliteit saldeert de BNG de tegoeden en tekorten van GR Fryslân-West en Empatec. Om deze reden heeft de liquiditeitsplanning in de afgelopen jaren altijd vanuit de gezamenlijke situatie plaatsgevonden. Vanuit vereisten van de BNG hebben de GR Fryslân-West en Empatec een afzonderlijke overeenkomst met de BNG en worden tegoeden en tekorten niet meer gesaldeerd.

De liquiditeit van de GR Fryslân-West is positief en bedraagt € 2,20 mln. (vorig jaar positief € 0,25 mln.). Dit wordt met name veroorzaakt door het positieve jaarresultaat 2022.

Onderstaand een weergave van de liquiditeit sinds 2018. Mede door de kapitaalinjectie van de GR, de kostenverdeling en de structurele verhoging van de gemeentelijke bijdrage en de positieve resultaten van de afgelopen jaren van met name de GR Fryslân-West is de liquiditeit structureel verbeterd.

Gemeenschappelijke Regeling

De Gemeenschappelijke Regeling Fryslân-West is 100% aandeelhouder van NV Empatec. De gemeenschappelijke regeling is een samenwerkingsverband tussen de gemeenten De Fryske Marren, Harlingen, Súdwest-Fryslân en Waadhoeke met als doel het op een bedrijfsmatig verantwoorde wijze doen uitvoeren van taken van en voor deze deelnemende gemeenten op het terrein van de Sociale Werkvoorziening (WSW) en de Participatiewet.

I Verslag Algemeen en Dagelijks Bestuur

Met de komst van de Participatiewet in 2015 zijn de subsidies vanuit het Rijk voor de Sociale Werkvoorziening (WSW) gedaald. Er is een grotere en bredere verantwoordelijkheid bij de gemeenten komen te liggen. Dit vraagt om een nieuwe visie op de sociale werkvoorziening en andere, nieuwe doelgroepen waarvoor gemeenten verantwoordelijk zijn. Daarom hebben de gemeenten die samen de Gemeenschappelijke Regeling Fryslân-West (GR) vormen, in 2018 besloten om te komen tot een strategische visie op de uitvoering van de Participatiewet.

Business Case en implementatie

Binnen de GR bestaat consensus over de ontwikkeling richting een werkleerbedrijf. Dit sluit aan bij de strategische visie van NV Empatec om zoveel mogelijk mensen met een beperking te integreren bij reguliere bedrijven en organisaties. De uitwerking van deze strategische visie heeft zich eind 2021 vertaald naar een concrete business case voor het werkleerbedrijf. In 2022 hebben de gemeenten, met uitzondering van de gemeente Súdwest Fryslân, besloten over de business case. De gemeente Súdwest Fryslân heeft in maart 2023 besloten over de business case. Nadat de business case gereed was is in 2022 gewerkt aan het opstellen van een implementatieplan om de business te realiseren. Dit implementatieplan zal in 2023 worden aangeboden aan de betrokken gemeenten. Naar verwachting wordt het implementatieplan in het najaar 2023 vastgesteld en kan er gestart worden met de daadwerkelijke realisatie van de ambities in de business case van het werkleerbedrijf.

Wijziging Gemeenschappelijke Regeling Fryslân West

In 2021 is de Wet Gemeenschappelijke Regelingen gewijzigd. De wijzigingen moeten uiterlijk 1 juli 2024 zijn doorgevoerd in de gemeenschappelijke regelingen. De regeling van de GR Fryslân West moet als gevolg van deze wetwijziging worden aangepast. Dit doen we in twee fasen. De eerste fase is in 2022 opgestart en afgerond. Dat resulteert in een gewijzigde GR regeling die geldt vanaf 1 januari 2023. In 2023 zullen er nog een aantal bepalingen in de regeling worden gewijzigd, waarmee de regeling naar verwachting vanaf 1 januari 2024 voldoet aan de vereisten zoals deze gelden in de vernieuwde wet.

Economisch gezond

De inwoners van de deelnemende gemeenten hebben een groot belang bij een economisch gezond Empatec/Pastiel dat voor iedereen met een beperking een passende werkplek biedt en degenen met een afstand tot de arbeidsmarkt begeleidt naar werk binnen de reguliere arbeidsmarkt. Daar streeft de GR dan ook naar.

In de afgelopen jaren heeft er een financiële ontvlechting plaatsgevonden van de NV en GR. Hiervoor zijn nadere afspraken gemaakt tussen NV en GR over kostentoeделingen in de begroting en overige noodzakelijke wijzigingen. De ontvlechting heeft bijgedragen aan een verdere financiële transparantie, die ten goede komt aan een betere 'governance'.

Weerbaarheid (medewerkers van) Empatec

De Coronacrisis was in het in het voorjaar 2022 nog steeds actueel, met gevolgen voor de medewerkers van Empatec en Empatec zelf. De regels van het RIVM werden gevolgd om verspreiding van het virus te voorkomen. Ook financieel heeft dit virus gevolgen gehad voor de NV. Empatec heeft geprobeerd zo goed als mogelijk in te spelen op deze onzekere (tijdelijke) marktomstandigheden en heeft de GR daarbij betrokken waar nodig. Gelukkig zijn het Rijk en de VNG voor de SW-bedrijven een financiële compensatie overeen gekomen waardoor de economische gevolgen voor NV en dus ook de GR beperkt zijn gebleven.

In februari 2022 brak de oorlog in Oekraïne uit. Onder andere als gevolg hiervan zijn de energiekosten en andere kosten van de NV soms explosief gestegen. De directie heeft steeds geprobeerd de gevolgen hiervan zo goed mogelijk op te vangen, zonder al te grote ingrepen. In december 2022 heeft de directie besloten om de Kas in Wier met ingang van 1 januari 2023 te sluiten, omdat het niet rendabel bleek de tomatenteelt weer op te starten.

Niet alleen de NV heeft te maken gehad met stijgende kosten. Ook de medewerkers van Empatec hebben hiermee te maken. De medewerkers met een SW indicatie hebben het niet ruim en naast de een gestegen energierekening zijn in 2022 als gevolg van inflatie ook veel andere kosten sterk gestegen. Mensen die het toch al niet al te ruim hebben, merken dit als allereerste en het allerhardst. Alhoewel in vele sectoren medewerkers worden gecompenseerd voor de gestegen kosten is dit niet het geval van bij de Cao Aan de Slag voor mensen die werken bij Empatec. De directie van Empatec heeft deze lastige situatie met het dagelijks bestuur besproken. Begin 2023 is door het Dagelijks Bestuur een lobby gestart richting Den Haag om in de Cao Aan de Slag mensen te compenseren voor de gestegen kosten.

Namens het bestuur spreek in het vertrouwen uit dat de gezamenlijke ingezette koers om te veranderen en te verbeteren ertoe zal leiden dat de GR die taken van gemeenten uit kan (blijven) voeren waarbij Empatec/Pastiel een ondernemende, toekomstbestendige en financieel gezonde organisatie blijft.

Met daarbij uiteraard het belang van de mensen die werkzaam zijn voor Empatec voorop.

Namens het algemeen en dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling Fryslân-West,

Lucienne Boelsma, voorzitter

Samenstelling algemeen bestuur

Het lidmaatschap van het algemeen bestuur staat slechts open voor leden van de colleges en burgemeesters van de deelnemende gemeenten. Het lidmaatschap van het algemeen bestuur eindigt op de dag waarop de zittingsperiode van de colleges van burgemeester en wethouders afloopt. Zij blijven hun functie waarnemen tot het tijdstip waarop de colleges van burgemeester en wethouders der gemeenten de nieuwe leden hebben aangewezen.

Een en ander leidt tot het volgende overzicht van de samenstelling van het algemeen bestuur van de GR Fryslân-West op 31 december 2022:

Naam	Gemeente	2022 Honorarium
L. Boelsma	De Fryske Marren	Geen
M. Poelman	Súdwest-Fryslân	Geen
P. Schoute	Harlingen	Geen
M. van der Meer	Waadhoeke	Geen

Remuneratie algemeen bestuur

De leden van het algemeen bestuur ontvangen geen honorering.

Activiteiten algemeen bestuur

Het algemeen bestuur heeft in 2022 6x vergaderd. Naast zijn plenaire vergaderingen via Teams is in 2022 weer een aantal keer fysiek vergaderd. In haar vergaderingen heeft zij zich gericht op:

- de realisatie van de doelstellingen van de GR Fryslân-West;
- het realiseren van wensen van colleges en raden van deelnemende gemeenten qua veranderingen als opgenomen in het Keuzedocument;
- de realisatie van haar sociale opgave voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt;
- de financiële verslaglegging;
- de naleving van wet- en regelgeving.

Daarnaast heeft het bestuur o.m. de volgende onderwerpen besproken of daar goedkeuring aan verleend:

- het jaarverslag inclusief de jaarrekening 2021;
- managementrapportages 2022;
- de stuurinformatie;
- de begroting 2023;
- de accountantskeuze;
- de wijziging van de gemeenschappelijke regeling Fryslân West 1^e fase

Samenstelling dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur bestaat uit tenminste drie leden, waaronder: de voorzitter en twee door en vanuit het algemeen bestuur aan te wijzen overige leden. Het algemeen bestuur bepaalt in de eerste vergadering van elke zittingsperiode voor de duur daarvan het aantal te vervullen plaatsen in het dagelijks bestuur.

De leden van het dagelijks bestuur treden af op de dag van aftreden van het algemeen bestuur. De voorzitter wordt in de eerste vergadering van het algemeen bestuur door en uit haar midden aangewezen voor de zittingsperiode. Het voorzitterschap eindigt indien betrokkene ophoudt lid van het dagelijks bestuur te zijn. Het algemeen bestuur voorziet dan onmiddellijk in de vervanging. De voorzitter is belast met de leiding van de vergaderingen van het algemeen en dagelijks bestuur en vertegenwoordigt het openbaar lichaam in en buiten rechte.

Een en ander leidt tot het volgende overzicht van de samenstelling van het dagelijks bestuur van de GR op 31 december 2022:

Naam	Gemeente	2022 Honorarium
L. Boelsma	De Fryske Marren	Geen
M. Poelman	Súdwest-Fryslân	Geen
P. Schoute	Harlingen	Geen
M. van der Meer	Waadhoeke	Geen

Remuneratie dagelijks bestuur

De leden van het dagelijks bestuur ontvangen geen honorering. Dat er geen betalingen zijn gedaan in 2022 is opgenomen in het overzicht 'Samenstelling Dagelijks bestuur' en in de jaarrekening van GR onder hoofdstuk IV Overige informatie.

Activiteiten dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur is in 2022 14x bij elkaar geweest. Naast zijn plenaire vergaderingen via Teams was er in 2022 ook weer sprake van fysieke bijeenkomsten. In haar vergaderingen heeft zij zich gericht op:

- de realisatie van de doelstellingen van de GR Fryslân-West;
- de realisatie van haar sociale opgave voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt;
- de financiële verslaglegging;
- de naleving van wet- en regelgeving.

Daarnaast heeft het Dagelijks bestuur o.m. de volgende onderwerpen besproken of daar goedkeuring aan verleend:

- het jaarverslag inclusief de jaarrekening 2021;
- managementrapportages 2022;
- de stuurinformatie;
- de begroting 2023;
- de accountantskeuze;
- de wijziging van de gemeenschappelijke regeling Fryslân West 1^e fase.

De vergaderingen van het dagelijks bestuur zijn genotuleerd. Tevens zijn actie- en besluitenlijsten bijgehouden. De directeur van NV Empatec heeft het dagelijks bestuur zowel mondeling als schriftelijk periodiek geïnformeerd over de externe ontwikkelingen, de beoogde doelen en behaalde resultaten.

Tot slot

Het dagelijks- en algemeen bestuur is zich terdege bewust van zijn rol en verantwoordelijkheden: niet alleen binnen de GR maar eveneens in maatschappelijk perspectief: nu en in de toekomst.

Er is in 2022 veel gebeurd voor en hard gewerkt aan een verdere doorontwikkeling van (een) GR en de daarbij behorende NV, ook wat betreft de governance. De GR beschikt inmiddels over een onafhankelijke secretaris en controller. Wij danken alle leden en participanten van de GR, overige medewerkers, management en directie alsmede leden van de RvC van de NV voor hun inzet en betrokkenheid bij de ontwikkeling van de GR Fryslân-West en de NV, haar mensen en haar stakeholders.

Sneek, 25 mei 2023

Namens het algemeen en dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Fryslân-West,

Lucienne Boelsma; voorzitter

II Paragraaf Financiering

Algemene dekkingsmiddelen

Financiering

Op basis van de begroting kan de kasgeldlimiet voor 2022 worden vastgesteld:

Begrotingstotaal	€ 28.231.000
Ministerieel vastgesteld percentage	8,20%
Kasgeldlimiet	€ 2.314.942

Omvangkasgeldlimiet	bedragen x € 1.000)		
	B2022	2022	Vershil
1. Toegestane kasgeldlimiet in procenten van de grondslag in een bedrag	2.315	2.310	5
2. Omvang vlottende korte schuld			
Opgenomen gelden korter dan 1 jaar	-	-	-
Schuld in rekening-courant	-	-	-
Gestorte gelden door derden korter dan 1 jaar	750	-	750
Overige geldleningen, niet zijnde vaste schuld	-	-	-
3. Vlottende middelen			
Contanten in kas	-	-	-
Tegoeden in rekening-courant	-	2.210	2.210
Overige uitstaande gelden korter dan 1 jaar	-	-	-
4. Toets kasgeldlimiet			
2-/3 Totaal netto vlottende schuld (2-3)	-750	2.210	-2.960
1. Toegestane kasgeldlimiet	2.315	2.310	5
Ruimte (+) c.q. overschrijding (-) kasgeldlimiet	1.565	4.520	-2.955

GR Fryslân-West heeft een laag risicoprofiel, doordat geen gebruik wordt gemaakt van langlopende leningen, geen gebruik wordt gemaakt van derivaten en beperkt gebruik van rekening-courantkrediet. Met de voor de uitvoering van de Wsw aangewezen naamloze vennootschap Empatec is een raamovereenkomst van geldlening gesloten. Voor deze uitvoering heeft Empatec geldmiddelen nodig. Ter financiering van deze uitvoering is GR Fryslân-West bereid geldleningen te verstrekken tot maximaal de waarde van de vaste en vlottende activa, verminderd met de kortlopende schulden en de liquide middelen. Op basis van de jaarrekening bedroeg deze waarde per 31 december 2021 bij Empatec € 7.851.000 (2021: € 8.170.000). De waarde aan uitstaande geldleningen aan Empatec bedraagt per 31 december 2022 nihil.

Beleidsindicatoren

Het taakveld van de sociale werkvoorziening heeft geen voorgeschreven beleidsindicatoren.

Verantwoording kosten overhead

In de gemeenschappelijke regeling zijn kosten overhead opgenomen.

III Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Deze paragraaf gaat in op het weerstandsvermogen en de risico's van de GR Fryslân-West.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen van de GR Fryslân-West bestaat uit de algemene reserve. De algemene reserve heeft als doel risico's, die niet op andere wijze kunnen worden gedekt, op te vangen. De reserve is geheel opgebouwd uit gestort kapitaal bij de oprichting van de GR Fryslân-West door de deelnemende gemeenten. Ultimo 2022 bedraagt de algemene reserve € 7,601 miljoen (2021: € 6,291 miljoen).

Risico's

Tegenover de algemene reserve staan risico's die de GR Fryslân-West loopt bij de uitvoering van haar werkzaamheden. De GR Fryslân-West onderscheidt risicocategorieën, die hierna kort worden genoemd. Jaarlijks wordt bij het totstandkoming van de begroting met meerjarenperspectief beoordeeld of deze indeling nog volstaat en wordt er een inschatting gemaakt van de kans dat een risico zich voordoet (risicoassessment), waar nodig wordt deze geactualiseerd.

De belangrijkste risico's zijn hieronder weergegeven:

- Rijksbijdrage SW: Hoogte is niet beïnvloedbaar door de GR Fryslân-West. Deze wordt via de rijkscirculaires gevolgd en per kwartaal geactualiseerd.
- Opbrengst LKS en begeleidingskosten Beschut Werk: Basis zijn de jaarlijks door de gemeenten ontvangen aantallen en budgetten die via beleidsafspraken en afhankelijk van de aantallen en capaciteiten van de doelgroep door de gemeenten worden doorbetaald aan de GR Fryslân-West
- Nieuwe Doelgroepen: Er is rekening gehouden met een jaarlijkse toename van de instroom. Het subsidieresultaat is negatief. Eventueel extra instroom zal leiden tot een hoger negatief financieel effect.
- Loonkosten: Ontwikkeling van loonkosten SW, Beschut werk, Nieuwe doelgroepen en ambtelijk personeel zijn sterk afhankelijk van de respectievelijke CAO ontwikkelingen en stijging wettelijk minimum loon. Deze worden gevolgd en per kwartaal geactualiseerd.

Inhoudelijke risico's

Op basis van besluitvormingsprocedures wordt het risico dat de GR Fryslân-West bij de uitvoering van haar werkzaamheden afwijkt van de bedoelingen van de deelnemende gemeenten op nihil ingeschat.

Procedurele risico's

Betreft het risico dat op enig moment niet wordt voldaan aan voorschriften, regels en procedures. Op basis van besluitvormingsprocedures wordt het risico dat de GR Fryslân-West bij de uitvoering van haar werkzaamheden afwijkt van voorschriften, regels en procedures op nihil ingeschat.

Risico's verbonden aan financiering en uitvoeringskosten

De GR Fryslân-West is in zijn geheel gefinancierd door de deelnemende gemeenten. Er is geen financiering door externe partijen. Er wordt door de GR Fryslân-West geen gebruik gemaakt van derivaten. Er is een rekening courant verhouding met de Empatec die ultimo 2022 € 1,392 miljoen bedraagt (2021: € 1,470 miljoen). De waarde aan uitstaande geldleningen aan Empatec is ultimo 2022 nihil.

Voor de uitvoeringskosten van de sociale werkvoorziening is in de meerjarenraming van de GR Fryslân-West tot en met 2027 budget opgenomen. Dit budget is voldoende om de opgedragen werkzaamheden aan de GR Fryslân-West, in samenwerking met de Empatec, uit te voeren. Er is sprake van 1 programma, derhalve is er geen programmaverantwoording opgenomen. Gegeven het bovenstaande wordt het financieringsrisico van de GR Fryslân-West op nihil geschat. Met het bovenstaande is de continuïteit gewaarborgd.

Kengetallen

Omdat de exploitatie in zijn geheel plaatsvindt bij Empatec en de GR Fryslân-West in die zin slechts als doorgeefluik functioneert, zijn in feite alleen de kengetallen van belang die iets zeggen over de liquiditeit en solvabiliteit. De liquiditeit laat zien in hoeverre de onderneming in staat is om haar (directe) opeisbare verplichtingen te voldoen en wordt uitgedrukt in de current ratio: vlottende activa / kort vreemd vermogen. Per balansdatum bedraagt deze 4,1 (2021: 2,9). Dit betekent dat er op korte termijn voldoende liquiditeit is om aan de kortlopende verplichtingen te voldoen. De solvabiliteit biedt inzicht in de mate waarin de onderneming aan haar verplichtingen kan voldoen en laat zien in hoeverre de onderneming afhankelijk is van schuldeisers. Het kengetal voor de solvabiliteit staat in bovenstaande tabel weergegeven, deze bedraagt ultimo 2022 88,3% (2021: 86,8%).

Budgettaire risico's

Jaarlijks wordt bij de vaststelling van de begroting het aandeel van gemeenten in de uitvoering van de Wsw vastgesteld. Via een samenwerkingsovereenkomst die gesloten wordt met Empatec wordt de vergoeding voor deze uitvoering bepaald. Aansprakelijkheid voor eventuele tekorten wordt hiermee afgedekt.

Recapitulatie

De totale algemene reserve van de GR Fryslân-West bedraagt € 7,601 miljoen. Minus het vermogensbeslag van de deelneming Empatec ad € 4,5 miljoen, bedraagt het vrije reserve van de GR Fryslân-West € 3 miljoen om eventuele tekorten op te vangen.

Daar staan ultimo 2022 geen direct aanwijsbare risico's en onzekerheden tegenover. Op basis van de huidige stand van zaken wordt de vrije reserve toereikend geacht voor het opvangen van de bovengenoemde risico's.

IV Paragraaf Verbonden partijen

GR Fryslân-West is enig aandeelhouder van de naamloze vennootschap Empatec. Binnen Empatec vinden de economische activiteiten plaats van het sociale werkbedrijf Empatec. Via economische activiteiten wordt toegevoegde waarde gecreëerd dat omzet oplevert waarbij na aftrek van diverse kosten een netto resultaat overblijft. De GR ontvangt de subsidies en bijdragen van de aangesloten gemeenten voor o.a. de uitvoering van de WSW, Beschut Werk en overige doelgroepen P-wet. De GR Fryslân-West is formeel de werkgever van mensen met WSW-aanstelling en staf/kader personeel met een ambtelijke aanstelling. Voor een toelichting op het vermogen en het resultaat van Empatec verwijzen wij naar hoofdstuk VII de toelichting op de balans.

V Paragraaf Bedrijfsvoering

Het sociale werkvoorzieningsschap Fryslân-West gevestigd te Sneek is namens de gemeenten De Fryske Marren, Harlingen, Waadhoeke en Súdwest-Fryslân belast met de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw). De hoofddoelstelling van de Wsw is beschreven in artikel 2 van deze wet: "De gemeente draagt er zorg voor dat zij aan zoveel mogelijk ingezetenen, die blijkens een indicatiebeschikking of herindicatiebeschikking tot de doelgroep behoren, een dienstbetrekking krachtens arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht aanbiedt voor het verrichten van arbeid onder aangepaste omstandigheden."

In artikel 1 van de wet is de doelgroep als volgt gedefinieerd: "Personen, die nog niet de leeftijd van 65 jaar hebben bereikt en die door lichamelijke, verstandelijke of psychische beperkingen uitsluitend onder aangepaste omstandigheden tot regelmatige arbeid in staat zijn."

Via een aanwijzingsbesluit is NV Empatec aangewezen voor de uitvoering van de Wsw. In een afgesloten samenwerkingsovereenkomst worden jaarlijks afspraken gemaakt over de realisatie van de sociale doelstelling overeenkomstig de Wet sociale werkvoorziening.

Openbaarheidsparagraaf

Verslagen en agenda's(stukken) van de GR Fryslân West zijn toegankelijk en vindbaar op de website van de gemeente Súdwest-Fryslân. Daarnaast zijn de stukken van het Algemeen Bestuur openbaar. Deze stukken worden gedeeld met de griffies van de deelnemende gemeenten. Zij publiceren dit op hun kanalen zoals ook met de stukken van raadsvergaderingen.

Omdat de GR Fryslân West geen eigen website heeft, worden de jaarstukken van de GR Fryslân West op de website van Empatec gedeeld (www.empatec.nl) .

In 2023 zullen de effecten van de Wet Open Overheid (WOO) (werkwijzen/rapportages) nader worden uitgewerkt als er ook meer duidelijkheid over de uitvoering bestaat. De data-uitwisseling tussen Empatec en GR Fryslân-West en de vindbaarheid van stukken van de GR Fryslân West zal hierbij specifieke aandacht krijgen.

JAARREKENING 2022
GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING
FRYSLÂN-WEST

IV Balans per 31 december 2022

(na voorstel resultaatbestemming)			cijfers x € 1.000		
	31-12-2022	31-12-2021		31-12-2022	31-12-2021
ACTIVA			PASSIVA		
Vaste activa			Vaste passiva		
Financiële activa			Eigen vermogen		
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	4.538	4.538	Algemene reserve	7.601	6.291
			Bestemmingsreserve	250	
			Totaal Eigen Vermogen	7.851	6.291
			Voorzieningen	-	26
Totaal Vaste Activa	4.538	4.538	Totaal Vaste Passiva	7.851	6.317
Vlottende activa			Vlottende passiva		
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar</i>			Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar		
- Vorderingen op deelnemingen	1.392	1.470			
- Vorderingen op openbare lichamen	-	446			
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist (<1 jaar)	1.910	-	Crediteuren	107	113
- Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	100	106	Loonbelasting en premies sociale verzekeringen	714	675
- Overige vorderingen	651	439	Overige schulden	6	112
<i>Liquide middelen</i>	300	250	Overlopende passiva	213	32
Totaal Vlottende Activa	4.353	2.711	Totaal Vlottende Passiva	1.040	932
Totaal	8.891	7.249	Totaal	8.891	7.249

V Overzicht van baten en lasten 2022

cijfers x € 1.000

Lasten			
	2022	Begroot 2022	2021
Loonkosten WSW	22.779	23.067	23.832
Loonkosten ambtelijk personeel	612	620	628
Loonkosten BsW	1.420	1.547	1.406
Loonkosten overige doelgroepen	872	531	517
Personeelskosten Wsw	812	821	766
Loonkostensubsidie Begeleid Werken	1.586	1.530	1.551
Overige bedrijfskosten	83	115	74
Financiële baten en lasten	4	-	26
Totaal lasten	28.168	28.231	28.800
Baten			
	2022	Begroot 2022	2021
Rijksvergoeding	25.584	24.306	25.423
Gemeentelijke bijdrage	2.540	2.540	2.678
Overige	1	4	29
Loonkostensubsidie BsW	1.302	1.328	1.165
Loonkostensubsidie overige doelgroepen	301	150	175
Totaal baten	29.728	28.328	29.470
Resultaat	1.560	97	670

Zoals op pagina 17 aangegeven is er sprake van 1 programmabegroting, hierdoor is het bovenstaande niet nader gespecificeerd per programma. De post overige bedrijfskosten en financiële baten en lasten kan als overhead worden aangemerkt. De GR Fryslân-West is vrijgesteld voor de heffing van vennootschapsbelasting.

Overzicht van baten en lasten per taakveld 2022

Taakvelden (bedragen x € 1.000)	Begroting baten 2022	Realisatie baten 2022	Realisatie baten 2021	Begroting lasten 2022	Realisatie lasten 2022	Realisatie lasten 2021	Begroting resultaat 2022	Realisatie resultaat 2022	Realisatie resultaat 2021
0.4 Overhead	-	-	-	115	87	100	-115	-87	-100
0.11 Resultaat van rekening van baten en lasten	-97	-1.560	-670	-	-	-	-97	-1.560	-670
6.5 Arbeidsparticipatie	28.328	29.728	29.470	28.116	28.081	28.700	212	1.647	770
Totaal	28.231	28.168	28.800	28.231	28.168	28.800	-	-	-

Begrotingsrechtmatigheid

In het kader van begrotingsrechtmatigheid lichtten we alle verschillen tussen de realisatie 2022 en de begroting 2022 van de GR Fryslân-West (kort) toe.

Algemeen

In 2021 is er tussen GR Fryslân-West en NV Empatec met ingang van 2020 een kostenverdelingssystematiek overeengekomen.

In het kort heeft dit betrekking op een aantal posten in de jaarrekening:

- de loonkosten van de ambtenaren die directe begeleiding uitoefenen in de NV Empatec worden aan NV Empatec toegerekend;
- de loonkosten alsmede de volledige subsidieopbrengsten van zowel Beschut Werk en de overige doelgroepen worden aan de GR Fryslân-West toegerekend;
- voor de begeleiding van Begeleid Werken is een begeleidingsvergoeding afgesproken welke onder de personeelskosten WSW is opgenomen;
- voor administratieve uitoefening van o.a. personeels- en de financiële administratie is een vergoeding afgesproken welke tevens onder de personeelskosten WSW is opgenomen.

LASTEN

Loonkosten Wsw

De loonkosten Wsw zijn € 288.000 lager dan de begroting voor 2022 omdat er enerzijds gemiddeld minder Wsw-ers in dienst zijn gebleven dan geraamd voor 2022 en de begroote tegemoetkoming LIV (lage inkomensvoorziening, een subsidie voor in dienst nemen van medewerkers met inkomen rond WML) in november 2022 fors is verhoogd.

Loonkosten ambtelijk personeel

De loonkosten ambtelijk personeel zijn € 8.000 lager dan de begroting 2022.

Loonkosten BsW en overige doelgroepen

Deze ligt hoger dan begroting door een hogere instroom.

Personeelskosten Wsw

De personeelskosten Wsw zijn € 9.000 lager dan de begroting 2022 doordat in 2022 een lagere doorbelasting inzake de kostenverdeling heeft plaatsgevonden.

Overige bedrijfskosten

Betreft overige kosten, welke in 2022 € 32.000 lager zijn dan de begroting 2022, doordat kosten rechtstreek aan gemeenten zijn doorbelast.

BATEN

Rijksvergoeding

Er is € 1.278.000 meer aan Rijksvergoeding ontvangen dan in de begroting 2022 is opgenomen. Dit komt doordat er op basis van de meicirculaire 2022 een hogere Rijksvergoeding is toegekend.

Gemeentelijke bijdrage

In lijn met begroting.

Loonkostensubsidie BsW en overige doelgroepen

Er is € 125.000 meer aan loonkostensubsidie ontvangen dan begroot, door een hogere instroom.

VI Grondslagen

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld op basis van het "Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten 2004 (BBV)". De waardering van de activa en passiva en de doorberekening aan NV Empatec vinden plaats op basis van historische kosten. De activa en passiva worden opgenomen tegen nominale waarde, tenzij bij de betreffende balanspost anders wordt vermeld. Voor zover het BBV niet anders voorschrijft, zijn de baten en lasten toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Het algemeen bestuur van de GR Fryslân-West en de directie en Raad van Commissarissen van de NV Empatec hebben in 2018 expliciet te kennen gegeven dat formeel de bevoegdheid tot het besturen en vertegenwoordigen van de GR Fryslân-West aan het algemeen bestuur van de GR is en het besturen en vertegenwoordigen van de NV Empatec aan de algemeen directeur is van de NV Empatec. Formeel betekent dit dat er vanaf boekjaar 2018 een striktere scheiding is aangebracht tussen de activiteiten van de GR Fryslân-West en de NV Empatec. Voor boekjaar 2018 en verder is er geen sprake meer van een centrale leiding en economische eenheid wat een vereiste is voor de consolidatie. Dit betekent dat met ingang van boekjaar 2018 de GR Fryslân-West niet meer in de jaarrekening van de NV Empatec wordt geconsolideerd.

Verbonden partijen

Uitgangspunten

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van NV Empatec of de moedermaatschappij van NV Empatec en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

NV Empatec is namens de GR Fryslân-West aangewezen als de uitvoeringsorganisatie van een deel van de Participatiewet. Primaire doelstelling is het bieden van zinvolle arbeid aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt tegen aanvaardbare kosten. Om de kosten voor de GR Fryslân-West zo laag mogelijk te houden werd in het verleden, afhankelijk van de financiële draagkracht van de GR en/of NV een bijdrage verrekend. Vanaf boekjaar 2020 en voor komende twee jaar hebben de GR Fryslân West en NV Empatec nieuwe afspraken gemaakt over de kostenverdeling tussen deze twee entiteiten. Op hoofdlijnen zijn de volgende afspraken gemaakt rondom de verdeling van de kosten:

GR Fryslân-West	N.V. Empatec
	Gerealiseerde omzet door bedrijfsactiviteiten van N.V. Empatec, Pastiel en Wurkjouwer
Kosten (loonkosten) en opbrengsten (rijksbijdrage sw, loonkostensubsidie, begeleidingsbijdrage, gemeentelijke bijdrage, subsidies) die samenhangen met de doelgroepen zoals SW en Nieuw Beschut en overige doelgroepen	Kosten grond en hulpstoffen en uitbesteed werk Kosten van kader/staf nodig voor de begeleiding van de doelgroepen
	Overige kosten (direct en indirect) die noodzakelijk zijn voor de bedrijfsmatige aansturing om de producten en diensten te vervaardigen.

Schattingen

Om de grondslagen en de regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de leiding van de gemeenschappelijke regeling over de verschillende zaken zich een oordeel vormt en dat de leiding een schatting maakt die essentieel is voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het op grond van het BBV vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Continuïteitsveronderstelling

De jaarrekening is opgesteld onder de veronderstelling van de continuïteit van de organisatie en diens activiteiten mede in het licht van de aanvulling van tekorten door de aangesloten gemeenten De Fryske Marren, Harlingen, Súdwest-Fryslân en Waadhoeke.

WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd.

Financiële vaste activa

Waardering vindt plaats op basis van de nominale waarde. Het gestorte en geplaatste aandelenkapitaal NV Empatec bedraagt 450.000 aandelen met een nominale waarde van €10 per aandeel. Er is een agioreserve op de gestorte en geplaatste aandelen van €38.000. De verstrekte leningen aan NV Empatec betreffen leningen met een oorspronkelijke looptijd van langer dan één jaar.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar

Waardering geschiedt tegen nominale waarde.

Liquide middelen

Waardering geschiedt tegen nominale waarde.

Algemene reserve

De algemene reserve dient als "buffer" om toekomstige tegenvallers op te kunnen vangen. Bestemming van de reserve vindt plaats in het belang van de uitvoering van de sociale werkvoorziening.

Bestemmingsreserve

De bestemmingsreserve is gevormd voor mogelijke transitiekosten naar aanleiding van vastgestelde businesscase Werkleerbedrijf Fryslân-West.

Voorzieningen

Waardering geschiedt tegen contante waarde.

Schulden op lange termijn

Waardering vindt plaats op basis van de nominale waarde. Het betreft schulden met een looptijd van langer dan één jaar.

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar

De kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Loonkosten Wsw

Hieronder wordt verstaan de bruto loonkosten vermeerderd met de werknemersverzekeringen verschuldigde werkgeverslasten en het werkgeversaandeel in de pensioenvoorziening. De kosten die direct gerelateerd zijn aan de loonkosten, zoals vervoerskosten en opleidingskosten maken onderdeel uit van de loonkosten.

Loonkosten ambtelijk personeel

Hieronder wordt voor de loonkosten ambtenaren verstaan de bruto loonkosten vermeerderd met de werknemersverzekeringen verschuldigde werkgeverslasten en het werkgeversaandeel in de pensioenvoorziening. De kosten die direct gerelateerd zijn aan de loonkosten, zoals vervoerskosten en opleidingskosten maken onderdeel uit van de loonkosten.

Pensioenen

We hebben een pensioenregeling bij diverse instanties, waaronder het ABP, het Pensioenfonds Werk en (Re)Integratie (PWRI) en bedrijfstakpensioenfonds Stichting Pensioenfonds Werk en Integratie. Op deze pensioenregelingen zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte of contractuele basis premies betaald door de instelling. De pensioenregelingen hanteren het middelloon als pensioengevende salarisgrondslag. Pensioenregelingen proberen ieder jaar de pensioenen te indexeren. Wanneer de beleidsdekkingsgraad (de gemiddelde dekkingsgraad van de laatste 12 maanden) onvoldoende is dan vindt er geen indexatie plaats. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen. Op 31 december 2022 was de actuele dekkingsgraad voor het ABP 110% (2021: 110%), het PWIR 130% (2021: 116%) en SPW 134% (2021: 127%)

Rente

De rentelasten bestaan uit de rentelasten van langlopende geldleningen en rekeningcourantkrediet.

Rijksvergoedingen

Dit is het macro-aandeel Wsw in de integratie uitkering van het Sociaal Domein dat door de deelnemende gemeenten wordt ontvangen en een op een wordt doorbetaald aan Fryslân-West.

Gemeentelijke bijdrage

Deze bijdrage wordt van de aangesloten gemeenten ontvangen.

VII Toelichting balans per 31 december 2022

cijfers x € 1.000		
Financiële activa	31-12-2022	31-12-2021
Kapitaalverstrekking aan deelneming NV Empatec	4.538	4.538
Totaal Vaste activa	4.538	4.538

De waarde van het eigen vermogen van NV Empatec bedraagt per 31-12-2022 € 13.880.000 (2021: € 13.225.000). Het resultaat van NV Empatec bedraagt over 2022 € 655.000 (2021: 490.000).

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	31-12-2022	31-12-2021
Vorderingen op deelnemingen (NV Empatec)	1.392	1.470
Vorderingen op openbare lichamen	-	446
Uitzettingen in 's Rijks schatkist (<1 jaar)	1.910	-
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen	100	106
Overige vorderingen	651	439
Totaal vlottende activa	4.053	2.461

De mutatie 2022 in de vordering op deelnemingen (NV Empatec) bestaat uit mutaties inzake de kostenverdeling en de aflossing van NV Empatec hierop.

In het kader van de Wet financiering decentrale overheden (Schatkistbankieren) zijn gedurende het jaar het volgende bedrag aan middelen boven het drempelbedrag van € 300.000,- buiten 's Rijks schatkist aangehouden:

2022	
Eerste kwartaal	-
Tweede kwartaal	-
Derde kwartaal	-
Vierde kwartaal	-

Liquide middelen	31-12-2022	31-12-2021
Banksaldi	300	250
Stand per 31 december <small>ding van vastgestelde businesscase est.</small>	300	250

De liquide middelen worden aangehouden bij de BNG.

Eigen Vermogen	Algemene reserve	Bestemmings reserve
Stand per 1 januari	6.291	-
Resultaatsbestemming	1.310	250
Stand per 31 december <i>ding van vastgestelde businesscase est.</i>	7.601	250

De mutatie in het eigen vermogen is hierboven toegelicht. De bestemmingsreserve is gevormd voor mogelijke transitiekosten naar aanleiding van vastgestelde businesscase Werkleerbedrijf Fryslân-West.

Reorganisatievoorziening	31-12-2022	31-12-2021
Stand per 1 januari	26	76
Dotatie	-	-
Onttrekking	26	50
Stand per 31 december	-	26

De reorganisatievoorziening is geheel gevormd uit hoofde van het veranderprogramma DWAAN.2019.

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar	31-12-2022	31-12-2021
Crediteuren	107	113
Loonbelasting en premies sociale verzekeringen	714	675
Overige schulden	6	112
Overlopende passiva	213	32
Totaal vlottende schulden	1.040	932

Gemeenschappelijke Regeling Fryslân-West is een fiscale eenheid in het kader van BTW met de NV Empatec, Empaselect BV en Empathiek BV.

Over 2022 heeft de GR Fryslân-West een kredietfaciliteit bij de BNG Bank van € 2.974.500. Er zijn hiervoor geen zekerheden afgegeven. Ultimo 2022 is er geen gebruik gemaakt van deze kredietfaciliteit.

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Er zijn verplichtingen ten aanzien van personeel zoals jubileumuitkeringen, vakantiegeld en opgebouwde verlofuren. De verplichtingen ultimo 2022 zijn voor jubileumuitkeringen € 890.682, voor verlof € 2.660.580 en voor vakantiegeld € 718.525. De verplichting vakantiegeld is geheel kortlopend.

Er is een voorwaardelijke vordering op NV Empatec ad € 226.360 inzake toekomstig af te rekenen verlofdagen en jubileumvoorziening verband houdende met de kostenverdeling, in NV Empatec is deze post als schuld opgenomen.

VIII Toelichting overzicht van baten en lasten

cijfers x € 1.000			
Lasten			
	2022	Begroot 2022	2021
Loonkosten WSW			
Bruto loon	18.021	23.446	19.042
Af: Ontvangen ziekengelden (WAO)	-15	-	-67
Af: LIV + tegemoetkoming transitiekosten	-436	-379	-316
Sociale lasten	3.119	-	3.112
Pensioenpremie	1.611		1.714
Subtotaal lonen	22.300	23.067	23.485
Overige loonkosten WSW	479	-	347
Totale loonkosten WSW	22.779	23.067	23.832
Te zien is dat de totale lasten inzake lonen WSW ten opzichte van 2021 met € 1.053,000,- is afgenomen, waarbij een toename van de LIV+tegemoetkoming transitievergoeding meegenomen is ad € 120.000. Gemiddeld waren er 53,01 FTE minder in dienst (van 731,06 in 2021 naar 678,05 in 2022).			
Loonkosten ambtenaren			
Bruto salarissen	481	620	492
Sociale lasten	62	-	59
Pensioenpremie	63	-	68
Overige loonkosten	6	-	9
Totale loonkosten ambtenaren	612	620	628
Ten opzichte van 2021 dalen de loonkosten met € 16.000,-.			
Gemiddeld waren er 0,66 FTE minder in dienst van 7,33 in 2021 naar 6,67 in 2022.			
Loonkosten BSW			
Bruto salarissen	1.039	1.547	1.083
Sociale lasten	259	-	222
Pensioenpremie	89	-	83
Overige loonkosten	33	-	18
Totale loonkosten BSW	1.420	1.547	1.406
De loonkosten stijgen door een hogere instroom in 2022.			
Loonkosten overige doelgroepen			
Bruto salarissen	626	531	400
Sociale lasten	158	-	78
Pensioenpremie	60	-	37
Overige loonkosten	28	-	2
Totale loonkosten overige doelgroepen	872	531	517
De loonkosten stijgen door een hogere instroom in 2022.			

Overige personeelskosten WSW			
	2022	Begroot 2022	2021
Overige personeelskosten WSW	812	821	766
Totaal personeelskosten WSW	812	821	766
Dit betreft de doorbelaste kosten inzake de kostenverdeling.			
	2022	Begroot 2022	2021
Loonkostensubsidie Begeleid Werken	1.586	1.530	1.551
	2022	Begroot 2022	2021
Overige bedrijfskosten	83	115	74
Betreft de kosten voor accountantscontrole, controlling, automatisering en overige kosten welke direct toerekenbaar zijn aan de GR.			
	2022	Begroot 2022	2021
Financiële baten en lasten	4	-	26
Betreft de rentelast vanwege de negatieve rente op het positieve banksaldo gedurende 2022.			
Totaal lasten	28.168	28.231	28.800
Baten			
	2022	Begroot 2022	2021
Rijksvergoeding	25.584	24.306	25.423
Gemeentelijke bijdrage	2.540	2.540	2.678
Loonkostensubsidie bsW	1.302	1.328	1.165
Loonkostensubsidie overige doelgroepen	301	150	175
Overige	1	4	29
Sub-totaal baten	29.728	28.328	29.470
	2022	Begroot 2022	2021
Totaal baten	29.728	28.328	29.470

Nadere toelichting op de subsidiebaten rijksbijdrage en gemeentelijke bijdrage

Gemeente	Rijksbijdrage	Gemeentelijke bijdrage
Gemeente De Fryske Marren	3.168	307
Gemeente Harlingen	1.884	205
Gemeente Súdwest-Fryslân	14.772	1.461
Gemeente Waadhoeke	5.760	567
Subtotaal aandeelhouders	25.584	2.540
Totaal	25.584	2.540

Statutaire resultaatsbestemming

In artikel 21 van de Gemenschappelijke Regeling staat het volgende opgenomen betreffende de bestemming van het resultaat:

- Mocht enig exploitatiejaar een batig saldo opleveren, dan zal dit saldo worden toegevoegd in de algemene reserve;
- Mocht enig exploitatiejaar een nadelig saldo opleveren, dan zal het exploitatietekort in beginsel worden gedekt uit de algemene reserve;
- Het algemeen bestuur kan beslissen uitkeringen uit de algemene reserve te doen ten gunste van de gemeenten in de verhouding van de in artikel 17 van deze regeling, derde en vierde lid, bedoelde bijdrage. Uitkeringen kunnen alleen plaatsvinden indien en voor zover de algemene reserve hoger is dan de kapitaalverstrekkingen aan de deelnemingen vermeerderd met de aan deelnemingen uit eigen middelen verstrekte financieringen, blijkend uit de laatste en niet meer dan een jaar geleden vastgestelde rekening;
- Structurele tekorten in de algemene reserve zullen door de gemeenten worden aangezuiverd in de verhouding van de in artikel 17 van deze regeling, derde en vierde lid, bedoelde bijdrage. Het algemeen bestuur bepaalt wanneer sprake is van een structureel tekort, mede gehoord gedeputeerde staten en de accountant als bedoeld in artikel 213, lid 2, van de Gemeentewet (oud).

Bestemming van het resultaat over het boekjaar 2021

Conform het voorstel in de jaarrekening van 2021 is het ad € 670.000 positief toegevoegd aan de algemene reserve.

Voorstel resultaatsbestemming 2022

Het algemeen bestuur stelt voor om het resultaat over het boekjaar 2022 voor € 250.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve transitiekosten n.a.v. de businesscase en het restant toe te voegen aan de algemene reserve.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum.

IX Overige informatie

WNT-verantwoording 2022

De WNT is van toepassing op de Gemeenschappelijke Regeling Fryslân-West. Het voor de Gemeenschappelijke Regeling Fryslân-West toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 216.000 (Algemeen bezoldigingsmaximum).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1d. Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder

Dit zijn:

De Fryske Marren	L. Boelsma	lid Algemeen Bestuur
Harlingen	P. Schoute	lid Algemeen Bestuur
Súdwest-Fryslân	G. Wielinga	lid Algemeen Bestuur
Waadhoeke	B. Tol	voorzitter Algemeen Bestuur

Na de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2022 is de samenstelling van het bestuur als volgt:

De Fryske Marren	L. Boelsma	voorzitter Algemeen Bestuur
Harlingen	P. Schoute	lid Algemeen Bestuur
Súdwest-Fryslân	M. Poelman	lid Algemeen Bestuur
Waadhoeke	M. van der Meer	lid Algemeen Bestuur

Deze topfunctionarissen ontvangen geen vergoeding voor hun werkzaamheden.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijk drempelbedrag hebben ontvangen.

Datum opstellen jaarrekening: 25 mei 2023

Goedgekeurd door het Algemeen Bestuur 25 mei 2023

Bijlage: overzicht incidentele baten en lasten

Voor 2022 zijn geen als zodanig aangemerkte incidentele baten/lasten in de jaarrekening opgenomen, derhalve zijn deze niet apart gepresenteerd.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningschap Fryslân-West

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van de gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningschap Fryslân-West te Sneek gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2022 als van de activa en passiva van de gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningschap Fryslân-West op 31 december 2022 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
- Zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder eigen verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 25 april 2022.

De jaarrekening bestaat uit:

1. Het overzicht van baten en lasten over 2022.
2. De balans per 31 december 2022.
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.
4. De bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 25 april 2022 en de Regeling Controleprotocol WNT 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningschap Fryslân-West, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 281.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling Controleprotocol WNT 2022. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 14.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, of WNT-redenen relevant zijn.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- Het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder eigen verordeningen, zoals opgenomen in het normenkader dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 25 april 2022.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeenschappelijke regeling in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitvoeren van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate, maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 25 april 2022, de Regeling Controleprotocol WNT 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
 - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen.
Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeenschappelijke regeling de financiële risico's niet kan opvangen.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Eshuis REGISTERACCOUNTANTS

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Groningen, 25 mei 2023

Eshuis Registeraccountants B.V.
Was getekend: drs. E. Vriesen RA

